

Sirküler No : 2023/67

08.11.2023, Bursa

Konu : Özet Döviz Pozisyon Raporlamasının Kaldırılması ve Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Kapsam Değişikliği Hakkında Yönetmelik Yayınlandı

08 Kasım 2023 tarih ve 32363 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin TCMB Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*" ile firmaların, döviz varlık ve yükümlülüklerine ilişkin olarak Merkez Bankasına yapmakla yükümlü olduğu döviz pozisyon raporlamasında duyurusu yayınlanmıştır. TCMB Basın Duyurusunda, düzenleme kapsamında, 2023 yılı Mart ayında başlatılan, **10 milyon Türk lirası ve üzeri toplam nakdi ve gayri nakdi kredi bakiyesi bulunan firmalardan alınan Özet Döviz Pozisyon Raporlaması uygulamasına son verildiği açıklanmıştır.**

Bununla birlikte, Yönetmelikte yapılan değişiklik uyarınca, 2018 yılından itibaren uygulanmakta olan SRVTS kapsamındaki döviz pozisyon raporlamasının firma kapsamı yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, raporlama kapsamına girecek firmaların tespitinde öngörülen **15 milyon ABD doları ve üzeri yabancı para kredi yükümlülüğü bulunma şartı**, toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla **100 milyon Türk lirası ve üzerinde olma veya geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon Türk lirası ve üzerinde olma şeklinde değiştirilmiştir.**

Yönetmelik ile yapılan değişiklikler

a-) 17/2/2018 tarih ve 30335 sayılı R.G’de yayımlanan Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin TCMB Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4/e-ğ bentleri yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkraya “o) Kredi veya finansman sağlayan kuruluş: 5411 sayılı Bankacılık Kanununda belirtilen kredi verme, faktoring ve finansal kiralama faaliyetlerinde bulunan banka ve finansal kuruluşları,” ibaresi eklenmiştir.

b-) Aynı Yönetmeliğin “Yükümlülük” başlıklı 5/1-2-4-6 altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(1) Yurt içinden ve yurt dışından sağlanan **toplam nakdi kredi bakiyesi** ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla **100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar ile geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar**, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip aydan itibaren bildirmekle yükümlüdür. **Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı** ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete’de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenir.

(2) Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın toplam nakdi **kredi bakiyesi** hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin TMS'lere göre

hazırlanan finansal durum tablosu, TMS'lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço; **net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan yıllık kurumlar vergisi beyannamesi** dikkate alınır.

(3) Bildirimle yükümlü olan firmanın, **toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün** Bankaca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erer.”

“(4) Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine aittir. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılır.”

“(6) Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde dikkate alınan kredi, net satış hasılatı ve aktif büyüklükleri, Banka tarafından uygulama talimatı ile güncellenebilir.”

3) Aynı Yönetmeliğin “**Sistemin kuruluşu ve işleyişi**” başlıklı 9/6. fıkrasına yer alan “elektronik imza oluşturma aracı ile veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. “) Sistem kullanıcıları, Sistemin genel ağ sitesi üzerinden Sistemde belirlenen güvenlik adımları izlenerek kayıt olarak aktif kullanıcı olur. Sistemin MERSİS entegrasyonu ile firma ön bilgileri dolu olarak getirilir”

d) Aynı Yönetmeliğin “**Kullanıcılara yapılacak bildirimler**” başlıklı 10/2. Maddesinde yer alan “doğrulama kodları, uyarılar, hatırlatmalar, onay bildirimleri ve benzeri” ibaresi ile “Sistemden gönderilecek kısa mesaj ve/veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “resmi yazı ve/veya” ibaresi eklenmiştir.

(2) Sistem kullanıcılarına, kullanıcı tanımlama ve veri girişleri ile ilgili bildirimler, e-posta yolu ile yapılır.

(3) Sistemde yapılacak değişiklikler, duyurular ve bildirimlere ilişkin talimatlar, Banka tarafından Sistemin genel ağ adresi üzerinden duyurulur. Banka, gerek gördüğü hallerde bunlara ilişkin olarak **resmi yazı ve/veya** e posta ile de bildirim yapabilir.

Yapılan düzenlemeler **01 Ocak 2024 tarihi itibariyle** yürürlüğe girecektir.

Bilgilerinize sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir faydalanılmıştır.
